

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

16 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Guțu Valentin în numele inculpatului Rusu Petru, prin care se solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Rusu Petru Xxxxx, născut la
xxxx, originar și domiciliat în
r-nul xxxx, s. xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 20.01.2021 – 19.05.2021;

2. instanța de apel: 21.06.2021 – 13.09.2021;

3. instanța de recurs: 26.11.2021 – 16.02.2022.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 19.05.2021, Rusu Petru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip deschis.

În baza art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului Rusu Petru pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani, dacă nu va săvârși o nouă infracțiune, îndreptățind prin comportare exemplară încrederea acordată.

În baza art. 90 alin. (6) Cod penal, a fost obligat inculpatul Rusu Petru să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent și să acorde o susținere materială familiei părții vătămate Burlacu Ion.

S-a încasat din contul inculpatului Rusu Petru în contul statului cheltuielile judiciare în mărime de 640 (șase sute patruzeci) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Rusu Petru a săvârșit încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana, care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, adică, la 21.08.2020 aproximativ ora 19:47 Rusu Petru, deținând permis de conducere, conducând automobilului de model "Renault Megane" cu n/î xxxxx prin s. Romanești r-nul Strășeni, ignorând conștient prevederile punctului 45 subpct. 1) al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009, potrivit căruia conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: d) situația rutieră și subpct. 2) al aceluiași punct, potrivit, căruia în cazul în care limita vizibilității apar obstacole, care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, precum și prevederile art. 42 pct. (1) și pct. (4) al aceluiași Regulament, prin care se stipulează că determinarea benzilor de circulație se efectuează, prin marcaj sau indicatoare rutiere, iar în lipsa acestora - de către conducătorii vehiculelor, ținând cont de lățimea carosabilului, gabaritele vehiculelor și intervalele de siguranță necesare, și că pe drumurile cu circulație dublu sens intrarea pe banda extremă stânga destinată circulației în sens opus este interzisă, a ieșit pe contrasens și a tamponat minorul Xxxx Xxxx, care se deplasa cu bicicleta de pe drumul adiacent al s. Romanești r-nul Strășeni. Drept consecință a încălcărilor comise de către șoferul Rusu Petru, care au stat la baza producerii accidentului rutier menționat, minorul Burlacu Ion s-a ales cu piciorul frânt. Conform raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 08.12.2020, la minorul Xxxx Xxxx s-a depistat fractura diafizară a osului femural stâng cu deplasare, care s-a format sub acțiunea traumatică a unui corp contondent, posibil în timpul și circumstanțele indicate, prezintă pericol pentru viață se califică ca vătămări corporale grave.

Acțiunile lui Rusu Petru au fost calificate de acuzatorul de stat în temeiul art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu semnele calificative - *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana, care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății.*

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, Rusu Petru și avocatul Guțu Valentin au declarat apel comun împotriva sentinței, prin care au solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Rusu Petru să-i fie stabilit termen de probațiune de 1 an.

Totodată, au solicitat înlăturarea pedepsei complimentare și respingerea încasării de la Rusu Petru a sumei de 640 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

3.1. În motivarea cererii de apel au indicat următoarele aspecte:

- sentința este neîntemeiată în partea stabilirii pedepsei inculpatului din motiv că în ședința preliminară, până la începerea cercetării judecătorești, Rusu Petru a depus o cerere prin care a declarat, în înscris autentic, că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, fără administrarea de noi probe și a cerut instanței examinarea cauzei în baza probelor administrate la etapa urmăririi penale, cererea fiind admisă;

- pe parcursul examinării cauzei penale s-a stabilit cu certitudine că în acțiunile inculpatului Rusu Petru sunt prezente circumstanțe atenuante prevăzută la art. 76 alin. (1) lit. f) din Codul penal, recunoașterea vinovăției.

A solicitat instanței de judecată de a recunoaște pe cauza dată ca circumstanță atenuantă căința sinceră, caracteristica pozitivă de la locul de trai și de la locul de muncă, demersul administrației de la locul de muncă a inculpatului Rusu Petru, de a nu aplica față de ultimul pedeapsa complimentară sub formă de anulare a dreptului de a conduce mijloace de transport și prezența unui copil minor .

În sentința de condamnare instanța a indicat că nu există temeiuri de a nu fi aplicată pedeapsa complimentară sub forma de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport, respectiv în speță nu a fost depistate careva circumstanțe atenuante excepționale;

- legislația în vigoare nu cere prezența circumstanțelor atenuante excepționale pentru înlăturarea pedepsei complimentare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2021, a fost respins, ca nefondat, apelul comun declarat de către inculpat și avocatul acestuia, Guțu Valentin, cu menținerea sentinței.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, cauza penală în prima instanță a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza cererii scrise personal de inculpat, acceptată prin încheierea protocolară a instanței de judecată din 29.03.2021.

Analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Astfel, la caz s-a constatat, că instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere

legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect încadrând acțiunile inculpatului Rusu Petru în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, *vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății*.

Instanța de judecată la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Rusu Petru, a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunii grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență, de personalitatea inculpatului, care anterior nu a fost judecat.

Astfel, instanța de fond corect a conchis că o pedeapsă non privativă de libertate este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Referitor la argumentul avocatului privind circumstanța atenuată- recunoașterea vinovăției potrivit art. 76 alin. (1)lit. f) Cod penal, instanța de apel a menționat, că nu poate fi reținută în calitate de circumstanță atenuantă - recunoașterea vinei de către inculpat, or, recunoașterea vinovăției atrage incidența procedurii simplificate în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, și nu poate valorifica ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că, aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Referitor la cheltuielile suportate la faza de urmărire penală, pentru efectuarea efectuarea raportului de constatare nr. xxxx din 22.10.20, raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 08.12.2020, în mărime de 640 lei, instanța de apel a considerat că, soluția instanței de fond în acest sens este una justificată și întemeiată, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Guțu Valentin în numele inculpatului, care indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a hotărârilor judecătorești, în partea stabilirii pedepsei complimentare, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri prin care să-i fie anulată pedeapsa complimentară, invocând argumente similare celor invocate în cererea de apel comună declarată de către inculpat și avocatul acestuia (f.d. 131-132).

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Guțu Valentin în numele inculpatului, menționând că acesta urmează a fi

declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece soluția instanței de apel referitoare la categoria și mărimea pedepsei stabilite inculpatului Rusu Petru a fost reținută în strictă conformitate cu prevederile art. art. 6, 7, 61. 75-77 Cod penal, conform cărora, persoanei recunoscute vinovate de comiterea unor infracțiuni, i se aplică o pedeapsă echitabilă, în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva deciziei instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Reieșind din recursul declarat de către apărătorul inculpatului se atestă, că acesta solicită ca inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, fără dispunerea aplicării pedepsei complementare - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, semnalând astfel temeiul de casare prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, unde este stipulat că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Totodată, Colegiul penal reține, că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, criticând doar hotărârile adoptate în partea stabilirii pedepsei, considerând că nu s-a ținut cont în deplină măsură de prezența în speță a unui cumul de împrejurări și circumstanțe.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul penal reține că, în prezenta speță, instanțele de fond și-au motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75, 90 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia, ținând cont și de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Pornind de la prevederile legii penale în vigoare, instanța de recurs ordinar menționează, că în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în

măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte – persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Instanța de recurs precizează că solicitarea recurentului privind excluderea în privința inculpatului a pedepsei complimentare - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, este neîntemeiată, or circumstanțele la care face referire avocatul precum că aplicarea pedepsei complimentare în privința inculpatului ar duce la concedierea lui de la locul de muncă, care se află la o distanță de circa 50 km de la oraș, fapt ce ar afecta în mod semnificativ starea financiară a soției și a copilului minor care se află la întreținerea inculpatului, nu pot servi ca circumstanțe în vederea neaplicării în privința lui Rusu Petru a pedepsei complimentare, care conform sancțiunii infracțiunii săvârșite de inculpat, este una obligatorie.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatului pe lângă pedeapsa principală și a pedepsei complimentare sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal și care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentele invocate de recurent urmând a fi declarate ca neîntemeiate.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a răsturna soluția în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel.

Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat și potrivit legii decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Guțu Valentin în numele inculpatului Rusu Petru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui **Rusu Petru XXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **12 aprilie 2022**.

Președinte:

Toma Nadejda

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana